

Sorszám: V

Tárgy: Mezőberény Város munkaerő piaci helyzetének áttekintése
Előterjesztő: Debreczeni Gábor
Készítette: Debreczeni Gábor ÜJKB elnök
Véleményező Bizottság: Ügyrendi, Jogi és Közbiztonsági Bizottság, Szociális és Egészségügyi Bizottság, Oktatási és Kulturális Bizottság, Pénzügyi, Gazdasági Bizottság
Tervezett döntés: Határozat
Döntés: Egyszerű többségi és nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2013. szeptember 30-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület !

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2012. szeptember 24-i ülésén igényét fejezte ki, hogy a város munkaerő piaci helyzetéről 2013 évben is készüljön áttekintő elemzés.

A mellékelt tájékoztató tájékoztatást nyújt az elmúlt év munkaerő piaci helyzetéről. Mezőberény városában.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy Mezőberény város munkaerőpiaci helyzetéről készített beszámolót a csatolt melléklet szerint fogadja el.

Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete Mezőberény város munkaerőpiaci helyzetéről készített beszámolót elfogadja.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: Intézkedésre azonnal

Mezőberény, 2013. szeptember 18.

Debreceni Gábor s.k.
ÜJKB elnök

Mezőberény város munkaerő piaci helyzetének áttekintése

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2012. szeptember 24-i ülésén tárgyalta és elfogadta a „Munkahelyteremtés lehetőségei Mezőberényben” c. anyagot, majd igényét fejezte ki, hogy egy a város munkaerő piaci helyzetét áttekintő elemzés a 2013-as évben is kerüljön elkészítésre a rendelkezésre álló adatok tükrében.

Jelen beszámoló célja, tájékoztatás nyújtása az elmúlt év munkaerő piaci helyzetéről Mezőberény városában.

Foglalkoztatottsági adatok:

2013 januárjában 983 fő álláskeresőt tartott nyilván a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja (továbbiakban: Munkaügyi Központ) Mezőberényben, melyből 303 fő tekinthető tartós (365 napon túli) munkanélkülinek. A januári adatok az idényjellegű munkák hiánya miatt általában kiugróan magas számot mutatnak, ezért a rendelkezésre álló legfrissebb adatokat is célszerű figyelembe venni az elemzés során. Ez év júniusában 686 fő regisztrált álláskeresőt tartott nyilván a Munkaügyi Központ a városban, akik közül 252 fő tekinthető tartós munkanélkülinek.

A 2012 és 2013-as januári adatok tükrében megállapítható, hogy 76 fővel kevesebb volt a nyilvántartott álláskereső idén januárban, mint a tavalyi évben ugyan ekkor, azonban a munkaképes korú népesség száma is csökkent egy év alatt 7118-ról 7026-ra, ami 92 fővel kevesebb, mint 2012-ben és 136 fővel kevesebb, mint 2011-ben volt.

A mezőberényi foglalkoztatottsági adatokat az alábbi táblázat részletesen tartalmazza:

Nyilvántartott álláskeresők száma

Mezőberény

2011. január – június

2012. január – június

2013. január – június

Munkaügyi Központ nyilvántartása szerint¹

	Nyilvántartottak száma	Tartós munkanélküliek száma (365 napon túli)	Álláskeresési		BPJ, RÁT, RSZS, FHT	Munkaképes korú népesség ²	Relatív mutató ³	Arányszám ⁴
			Járadékban részesül	Segélyben részesül				
2011								
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	
Január	1171	365	210	162	382	7162	16,35	1,6
Február	1076	337	203	135	349	7162	15,02	1,49
Március	992	317	183	95	293	7162	13,85	1,43
Április	941	325	147	54	300	7162	13,14	1,44
Május	899	326	122	51	294	7162	12,55	1,44
Június	908	326	122	65	288	7162	12,68	1,53
2012								
Január	1059	266	125	8	340	7118	14,88	1,53
Február	1027	264	108	9	358	7118	14,43	1,48
Március	957	260	89	10	343	7118	13,44	1,51
Április	922	263	70	10	339	7118	12,95	1,55
Május	843	260	65	10	297	7118	11,84	1,47
Június	830	270	54	11	286	7118	11,66	1,48
2013								
Január	983	303	127	13	299	7026	13,99	1,43
Február	986	307	91	16	342	7026	14,03	1,37
Március	899	298	47	16	331	7026	12,08	1,36

¹ A táblázatban szereplő adatokat a következő linken keresztül lehet elérni:

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_afsz_stat_telepules_adatok_2011

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_afsz_stat_telepules_adatok_2012

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_afsz_stat_telepules_adatok_2013

² Munkaképes korú népesség: 16-62 éves korú lakosság

³ Relatív mutató: nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

⁴ Arányszám: a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

Április	736	274	35	15	264	7026	10,48	1,26
Május	709	259	38	17	236	7026	10,09	1,30
Június	686	252	45	19	211	7026	9,76	1,30

NFSZ-nél nyilvántartott álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

Munkanélküli(Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) által bevezetett és használt) az, aki a vonatkozó héten nem dolgozott, és nincs is olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt; a kikérdezést megelőző négy hét folyamán aktívan keresett munkát; két héten belül munkába tudna állni, ha találna megfelelő állást, illetve már talált munkát, ahol 90 napon (2002-ig 30 napon) belül dolgozni kezd.

Gyakran okoz problémát a külső felhasználóknak, hogy ugyanarra az elnevezésre - a munkanélküliek számára - két különböző adatot kapnak, ezért fontos kiemelni, hogy:

- Valójában nem ugyanarról van szó, más a definíció
- Teljesen eltérő az alkalmazott mérési módszer, míg ugyanis a nyilvántartott álláskeresők adatai az NSZF nyilvántartásán alapulnak, a Magyarországon a KSH által publikált munkanélküliek száma egy lakossági survey-ből (mintavételes kérdőíves kutatás) származnak (ennek neve: Munkaerő-felmérés), aminek eredményeit mintavételi hiba 'terheli'.
- Mindkét statisztikának vannak komoly előnyei és lényeges korlátai is, de a kettő együtt sokkal többet mond, mint bármelyikük egymagában
- Az NFSZ 2005. novemberétől nem használja a „regisztrált munkanélküli” kifejezést, helyette a „nyilvántartott álláskereső” megnevezést használja.
- Természetesen a két halmaz között vannak átfedések, de jelentős különbségek is:

- Az átfedés, a közös rész azokat tartalmazza, akik nyilvántartott álláskeresők és egyben megfelelnek a Munkaerő-felmérés ILO szerinti munkanélküli definíciójának
- A kisebbik nem közös rész azokat tartalmazza, akik a Munkaerő-felmérés szerint munkanélküliek, de nincsenek regisztrálva (vagy nem is voltak, vagy már kikerültek a regisztrációból)
- A jóval nagyobb nem közös rész azokat a nyilvántartott álláskeresőket tartalmazza, akik nem felelnek meg az ILO munkanélküli definíció valamelyik kritériumának (vagy, mert 1-2 órát dolgoztak, vagy inaktívnak minősültek) ⁵

Zárónapi (stock jellegű) adatok: zárónapra, a tárgyhónap 20-ára vonatkozó időponti adatok.

⁵ http://tudastar.munka.hu/engine.aspx?page=showcontent&content=tudastar_stat_allaskereso

Relatív mutatók:

Az országon belüli különböző szintű területi egységek munkaerő-piaci helyzetének összehasonlítására szolgálnak.

a) a nyilvántartott álláskeresők száma a KSH Nemzetgazdasági Munkaerómérlegében publikált (a tárgyévét megelőző év március 1-jére vonatkozó) gazdaságilag aktív népesség adat százalékában

b) a nyilvántartott álláskeresők száma a munkavállalási korú népesség százalékában. Ennek a mutatónak a nevezője is a KSH-tól származik (eredeti forrása a Népesség nyilvántartás) településenként is meg lehet határozni, ellentétben az a) mutatóval.

Az aktív korúak ellátása az Szt. 33. §-ban meghatározott feltételek alapján kerül megállapításra:⁶

Két fő típusa van:

1) Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) – (2010. december 31-ig rendelkezésre állási támogatás (RÁT), majd 2011. január 1-2011. augusztus 31.-ig Bérpótló juttatás (BPJ))

Az FHT a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének (jelenleg 28.500 forint) 80%-a, mely 22.800 Ft, aminek négyötödét az állam, ötödét önrészként az önkormányzatok állják.

2) Rendszeres Szociális Segély (RSZS)⁷

Rendszeres szociális segélyt állapítanak meg annak az aktív korúak ellátására jogosult személynek, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy

- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani, vagy

- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

A RSZS összege fő szabályként a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének (jelenleg 28.500 Ft) 90 %-a, mely 25.650 Ft. Egyedülálló esetben, ha nincs más jövedelme, míg a családi jövedelemszámítás esetén a család bevétele és a fogyasztási egységre jutó

⁶ http://net.iogtar.hu/ir/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300003.TV

⁷ Részletesebben lásd: <http://kezenfogva.hu/Adatbazis/ellatasok/23.html>

jövedelem közötti különbség összege, aminek 90%-át az állam, 10%-át önrészként az önkormányzatok állják.

A mélyebb összehasonlítás érdekében a 2006 – 2012. június havi adatokat vetettük össze a foglalkoztatási helyzet alakulásának szemléltetésére. (Azért a június hónapot, mert a tavalyi évben is ez képezte az összehasonlítás alapját).

Június havi áttekintés								
	Nyilvántartottak száma	Tartós munkanélküliek száma (365 napon túli)	Álláskeresési		BPJ, RÁT, RSZS, FHT	Munkaképes korú népesség ¹	Relatív mutató ²	Arány-szám ³
			Járadékban részesül	Segélyben részesül				
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	
2013	686	252	45	19	211	7026	9,76	1,30
2012	830	270	54	11	286	7118	11,66	1,48
2011	908	326	122	65	288	7162	12,68	1,53
2010	925	284	154	83	322	7185	12,87	1,58
2009	802	187	260	47	225	7218	11,11	1,36
2008	589	184	111	47	218	7170	8,21	1,31
2007	606	146	112	30	242	7181	8,44	1,4
2006	522	115	111	43	177	7133	7,32	1,34

Ezek alapján látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 164 fővel, a tartósan munkanélküliek száma pedig 137 fővel nőtt városunkban 2006-hoz képest. A munkaképes korú népesség létszáma 106 fővel csökkent.

Helyi vállalkozások és a foglalkoztatottság:

2010. december 31-én Mezőberényben a bejelentett társas vállalkozások száma 303, az egyéni vállalkozásoké 349 – ipar 187, kereskedelem 141, mezőgazdaság 21. 2006. január 1-i adat szerint összesen 848-at tartottak számon.⁸ A Polgármesteri Hivatal 2013. szeptember 12-i tájékoztatása szerint a társas vállalkozások száma 305, az egyéni vállalkozásoké 404 volt, tehát míg társas vállalkozás kettővel, úgy egyéni vállalkozás ötvenötrel több működik városunkban, mint két évvel ezelőtt.

⁸ Forrás: Mezőberény Város gazdasági koncepciója 2010-2014

A 2010-es adatok szerint a helyi vállalkozások 2019 főt foglalkoztattak Mezőberényben.⁹

A foglalkoztatottak létszáma a vállalkozások által elkészített adóbevallás alapján került megállapításra. Mivel azonban 2012-től ez az adat nem áll rendelkezésre (a bevallási kötelezettség megszűnése miatt), így csak feltételezni tudjuk, hogy a vállalkozások növekvő száma egyben több foglalkoztatottat is jelent városunkban.

Az alábbi támogatási formában részesültek városunkban a 2013. január 1- augusztus 31 közötti időtartamban:

	FHT-ban részesül/fő	RSZS/fő
	581	69
Közfoglalkoztatás	255	2
Képzés	16	1
Keresőtevékenység	60	2
Rövid idejű keresőtevékenység	22	0

Állami szinten a **közmun**kaprogram kínál lehetőséget arra, hogy a munka világából kiszorult állampolgárokat meghatározott időre újra megpróbálja integrálni.

A közfoglalkoztatás *a munkaviszony egy speciális formája*, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”. A közfoglalkoztatás *átmeneti munkalehetőséget biztosít* azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

I. A közfoglalkoztatási jogviszony alapvető szabályai

A közfoglalkoztatási jogviszony a közfoglalkoztató és közfoglalkoztatott által kötött közfoglalkoztatási szerződéssel jön létre, amelyet írásba kell foglalni.

Ki lehet közfoglalkoztatott?

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

⁹ Az adatokat a Polgármesteri Hivatal bocsátotta rendelkezésünkre

Azt, hogy ki lehet közfoglalkoztatott, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg.

Közfoglalkoztatott az lehet, aki

- munkaviszonyt létesíthet,
- 16. életévét betöltötte, és
- a munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresési vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső – vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személy.

Ki lehet közfoglalkoztató?

A 2011. évi CVI. törvény határozza meg, hogy ki lehet közfoglalkoztató. Közfoglalkoztató alapvetően az lehet, aki valamilyen állami vagy önkormányzati feladatot lát el, vagy helyi, illetve azon túlmutató közösségi tevékenységet végez. Ilyen például a helyi és nemzeti önkormányzat, vízügyi igazgatóságok, erdőgazdaságok, nemzeti parkok, az egyház, az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet, a szociális szövetkezet.

Miben tér el a közfoglalkoztatási jogviszony a munkaviszonytól?

A közfoglalkoztatási jogviszonyra az Mt. szabályait a 2011. évi CVI. törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A közfoglalkoztatási jogviszony legfontosabb sajátosságai a következők:

- *csak határozott időre* (legfeljebb 12 hónap) létesíthető;
 - *a jogviszony tartamát* naptárilag vagy más alkalmas módon meg kell határozni (közfoglalkoztatási szerződésben);
 - *próbaidő nem köthető ki*;
 - *a rendes munkaidő időtartama* 4, 6 vagy 8 óra lehet;
- a közfoglalkoztatási bérre* (75 500 forint) vagy – szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén; ha rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges szakképesítéssel – *közfoglalkoztatási garantált bérre* (96 800 forint) jogosult a közfoglalkoztatott.

Az alábbi táblázat a 2012. évi közfoglalkoztatás adatait tartalmazza Mezőberény városában

Megnevezés	18-29	30-44	45-61	Összesen
	éves			
a	b	c	d	e
Közfoglalkoztatásban részt vett	113	122	105	340
Ebből	ffi 69 nő 44	ffi 67 nő 55	ffi 49 nő 56	185 155
Munkaerőpiaci programban részt vett				
Képzésben részt vett				12

A közmunkaprogram mellett városunkban is működik közmunka mintaprogram, melynek keretein belül 2013-ban átlagosan 44 fő dolgozik.

Fentiekben rövid áttekintést nyújtottunk a mezőberényi foglalkoztatottsági adatokról a rendelkezésre álló források tükrében. Ezek alapján megállapítható, hogy a regisztrált álláskeresők száma a tavalyi évhez viszonyítva csökkent. Ezek mellett a város igyekszik kiaknázni a munkaerőpiacra történő visszavezetés lehetőségét a közmunkaprogram és a közmunka mintaprogram keretein belül.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés elfogadására!

Debreczeni Gábor s.k.

ÚJKB elnök